

Sygnatura akt IV U 401/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 25 października 2023 r.

Sąd Rejonowy w Świdnicy, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w osobie Sędzi Magdaleny Piątkowskiej

Protokolant : Dawid Tomczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2023 r. na rozprawie

sprawy z odwołania S. W. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 07.08.2020 roku, znak : (...)

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

I. oddała odwołanie,

II. koszty procesu wzajemnie znosi.

UZASADNIENIE

Powód S. W. (1) wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 7 sierpnia 2020r. odmawiającej mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 15 stycznia 2020r. wobec uznania, iż wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przepisów bhp przez powoda. Powód wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w wysokości należności za 25% uszczerbku na zdrowiu oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu przede wszystkim sprzeciwił się stwierdzeniu, iż wyłączną przyczyną wypadku z dnia 15.01.2020r. było naruszenie przez niego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub na skutek rażącego niedbalstwa. Wskazał, iż wbrew twierdzeniom organu rentowego prac porządkowych nie można wykonać z poziomu dolnego albowiem w tym poziomie poruszają się wózki widłowe z płynnym aluminium, którego temperatura wynosi kilkaset stopni C., ponadto na górnym poziomie podestu znajduje się pistolet z węzłem do odmuchiwania, a zasięg węża pozwala na czyszczenie tylko z miejsca, z którego czynił to powód, a które nie zostało przez pracodawcę zakwalifikowane jako strefa niebezpieczna, nie miała odpowiednich oznaczeń. Ponadto wskazał, iż gdy rozpoczynał czynności, maszyna nie była w ruchu. Rzekomy zakaz oczyszczania z górnego pomostu z niczego nie wynikał, a praktyką było sprzątanie w sposób, jaki powód wykonał w dniu zdarzenia, co potwierdza brak w tym zakresie interwencji obecnego na hali produkcyjnej kierownika. Powód zwrócił również uwagę na istotny, jego zdaniem fakt, iż podczas przerwy technologicznej na przełomie roku 2019/2020 pracodawca dokonał istotnych zmian na stanowisku pracy powoda i nie przeszkolił w tym zakresie pracowników. W zmianach tych powód upatruje głównej przyczyny wypadku. W końcowej części opinii powód opisał urazy, jakich doznał w przedmiotowym wypadku przy pracy.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Powołano art. 21ust.1 i art. 22 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 20.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i wskazano, iż wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez powoda przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub na skutek rażącego niedbalstwa. Organ rentowy odmówił świadczenia albowiem protokół powypadkowy zawierał stwierdzenia bezpodstawne. W ocenie organu rentowego wyłączną przyczyną wypadku było lekceważenie przez wnioskodawcę zasad bhp podczas wykonywania prac porządkowych w górnej części podestu, zamiast z dolnego poziomu. Ustalono, iż powód przebywał w strefie niebezpiecznej w zasięgu pracy maszyny odlewniczej będącej w ruchu. Był to obszar, w

którym surowo zabronione było przebywanie pracowników, a ubezpieczony świadomie przebywał w zasięgu maszyny w ruchu.

Pismem z dnia 23.11.2020r. do sprawy w charakterze zainteresowanego wstąpił pracodawca powoda- R. sp. zo.o. w W..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód S. W. (2) zatrudniony był w (...) Sp. z o.o. w W. na stanowisku pomocnika kierownika zmiany podlegającego kierownikowi zmiany odlewni.

Dowód: zakres obowiązków k.32-34

Wydmuchiwanie skrawków, opiłków metali i resztek piasku szklawionego z górnego pomostu, podczas których doszło do wypadku, był zgodny z praktyką obowiązującą u pracodawcy, akceptowaną przez przełożonych powoda; powód nie został zapoznany z żadnym dokumentem albo stanowiskiem pracodawcy o zakazie wykonywania czyszczenia w ten sposób. Sposób czyszczenia, jaki zastosował w dniu wypadku, przekazali mu inni operatorzy, gdy rozpoczynał pracę. Czyszczenia nie można było wykonać z poziomu dolnego, gdzie poruszały się wózki widłowe z płynnym aluminium. Pistolet z wężem do odmuchiwania, tj. sprzątanania stanowiska ND3 znajdował się przy tym stanowisku na górnym poziomie podestu, a zasięg węża łączącego pistolet z urządzeniem sprężającym powierzenie pozwalał na oczyszczenie stanowiska ND3 z opiłków z innego miejsca, niż z tego, w którym znajdował się ubezpieczony w chwili wypadku. Miejsce to nie było oznakowane jako strefa niebezpieczna- oznakowania pojawiły się po wypadku powoda.

Dowód: zeznania świadka S. S. e- protokół k.45

zeznania świadka K. K. e-protokół k. 45

zeznania powoda e-protokół k. 45

W okresie przerwy świąteczno- noworocznej (...) na stanowisku pracy powoda pracodawca dokonał istotnych zmian, o których pracownicy nie zostali poinformowani, nie zostali przeszkoleni ani zapoznani z instrukcjami, nie było szkolenia stanowiskowego. Zmiany polegały na zamontowaniu na stanowisku maszyny odlewniczej (...) równoległych barierek, które miały zapobiegać spadaniu i uszkodzaniu się kół.

Dowód: zeznania świadka S. S. e- protokół k.45

zeznania świadka K. K. e-protokół k. 45

zeznania powoda e-protokół k. 45

w dniu zdarzenia powód pracował na trzeciej zmianie roboczej. Ok. godz.23:30 powód dokonywał czynności porządkowych przy niskociśnieniowych maszynach odlewniczych nr (...) w D. Odlewni. Usuwał zanieczyszczenia oraz inne pyły powstałe w procesie produkcyjnym przy pomocy pistoletu ze sprężonym powietrzem. Gdy powód podszedł do maszyny celem oczyszczenia jej przy pomocy pistoletu na sprężone powietrze linia produkcyjna stała, koło znajdowało się na górze, a zatem maszyna i linia nie były w ruchu. Do czyszczenia powód przystąpił w kominiarce ochronnej, podczas czyszczenia wzrok miał skierowany dół.

Powód wychylając się poza krawędź podestu roboczego, znalazł się bezpośrednio pod podnośnikiem kół. Podnośnik oddał koło na podwieszoną kolejkę KF transportującą koła i podnośnik kół zaczął automatycznie wracać do pozycji wyjściowej- na dół. W tym czasie powód dokonujący odmuchiwania górnej części pieca (...) został uwięziony między metalowym podnośnikiem kół a ramą ochronną.

W. linii są dwa- jeden między stanowiskiem (...) drugi- między (...) i ND 16; maszyna (...)musiała zostać włączona wraz z całą linią ręcznie przez jakiegoś pracownika. Gdyby barierki nie było to głowa powoda nie zostałaby uwięziona

między maszyną napierającą z góry, a barierką, która została zainstalowana; wcześniej od dołu nie było żadnego ograniczenia.

Po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym pracodawca uznał zdarzenie za wypadek przy pracy. Nie stwierdzono wyłącznej winy poszkodowanego.

Dowód:

zapis przebiegu wypadku, pracy maszyny ND3, zdjęcie stanowiska pracy powoda przed i po wypadku k. 16,17

protokół powypadkowy(w części opisującej zdarzenie)- akta ZUS w załączeniu

zeznania świadka S. S.(w zakresie ręcznego uruchomienia linii) e- protokół k.45

zeznania powoda e-protokół k. 45

W dniu zdarzenia powód nie naruszył przepisów bhp i zasad wykonywania pracy. Wykonywał pracę zgodnie z instrukcją bhp, która nie była aktualna, nie była zaktualizowana ocena ryzyka zawodowego po zmianach dokonanych w przerwie technicznej. Powód nie był zapoznany z dokumentacją techniczno-ruchową(instrukcja obsługi) maszyny odlewniczej. Pracodawca nie zaliczył pracy na stanowisku z maszynami odlewniczymi do prac szczególnie niebezpiecznych, mimo tego, że niebezpieczne ruchy łapy i podnośnika kół nie były zabezpieczone przed bezpośrednim dostępem do strefy niebezpiecznej ich ruchu. Przy maszynie nie był również zainstalowany wyłącznik awaryjnego zatrzymywania STOP na maszynie podnoszenia kół. W dniu zdarzenia powód ubrany był zgodnie z instrukcją bhp.

Dowód: opinia biegłego z zakresu bhp k.84-194, 219-266

Na skutek wypadku powód doznał urazu twarzoczaszki i kręgosłupa szyjnego bez następstw, wobec czego u powoda nie wystąpił stały ani długotrwały uszczerbek na zdrowiu

Dowód:

dok med. 7v-15, 291-302,334-340,361-372, 376-377

opinia biegłego neurologa k. 289-290

opinia biegłego ortopedy k.320-322, 345-347

Ustalen stan faktyczny sąd dokonał w oparciu o wszystkie przeprowadzone w sprawie dowody, które uzupełniały się bądź potwierdzały te same elementy stanu faktycznego, jak np. zeznania świadków i powoda. W zakresie wymagającym wiadomości specjalnych tj. w zakresie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stanu zdrowia powoda po wypadku sąd oparł się na opiniach biegłych, które cechowała rzetelność, logiczne i spójne uzasadnienie wniosków, dodatkowo poszerzane na skutek zastrzeżeń uczestników niniejszego postępowania.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym sąd zważył:

Odwołanie podlegało oddaleniu wyłącznie dlatego, iż powód nie doznał na skutek wypadku długotrwałego bądź stałego uszczerbku na zdrowiu. Postępowanie dowodowe pozwoliło natomiast na ustalenie, iż powód nie naruszył przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia w sposób umyślny bądź na skutek rażącego niedbalstwa, a jego zachowanie nie wyczerpało dyspozycji art. 21 ust.1 ustawy z dnia 20. 10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zgodnie z którym świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadków, o których mowa w art. 3, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy (art.11 ust.2). Za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. (art.11 ust.3) Zaś oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji (art.11 ust.4)

Wysokości stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (t.j.Dz.U.2013 poz. 954)

Z uwagi na fakt, iż powód nie doznał uszczerbku na zdrowiu w rozumieniu powyższych przepisów, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzeczono jak w punkcie I wyroku. W punkcie II orzeczono o kosztach procesu na podstawie art. 100 kpc- wprawdzie odwołanie zostało oddalone, ale było zasadne w zakresie twierdzeń powoda co do tego , iż nie naruszył przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia.